

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Mackensen csapatai Alexandria előtt

Flottillánk részvétele a dunai átkelésben — Falkenhayn csapatai elfoglalták Ramnicu-Valceát — A németek az Olttól keletre előrenyomultak — Tüzérségi harc Smorgonnál és a Szczaránál — Venizelos kormánya hadat üzent Németországnak és Bulgáriának

A mai jelentésekben közölt események méltán sorakoznak a tegnapi jelentett sikerek mellé, amelyeknek azok részben következményei, részben tervszerű folytatásai. A ma elért eredmények megnövelik a tegnapi sikereket, amelyeknek óriási jelentősége még csak a most folyamatban levő hadműveletek befejezésének idején fog teljes mértékben kibontakozni. A hadi helyzet ma Oláhország délnyugati részét tekintve, az, hogy az Olt folyótól nyugatra terjedő egész rész, amely egyik leggazdagabb vidéke Oláhországnak, úgy tekinthető, mint amely az ország többi részétől teljesen el van vágva. Az erdélyi oldal felől közeledő seregeink ma már Ramnicu Valceát is elfoglalták és így már fele utját meghaladták annak a távolságnak, amely a dél felől szintén rohamosan közeledő Mackensen-féle haderőtől még elválasztja. A bolgár-német csapatok egymásután teremtenek meg átkelési pontokat a Dunán s az átkelés után már birtokukba veszik. A néhány nap óta tartó győzelmes és föltartóztatathatatlán előrenyomulás az átkelés legkeletibb pontját tekintve azonban nemcsak az Olt folyóig terjedő délnyugati Romániát, hanem sokkal messzebbre keletre nyúló területet is fenyegeti. A Brassó—Ploesti—Bukarest—Giurgiu pontok összekapcsolásával nyert vonal mutatja legjobban a legközelebbi valószínű győzelmeink területét, amely igazán Románia szíve, mert ipari és mezőgazdasági, valamint bányatermelési szempontokból Románia kincseshányája, legnagyobb értéke ez a terület, amelynek nagyrésze máris elveszettnek tekinthető Románia szempontjából. Az a hatalmas lendület, amely az offenzívát jellemzi, a legközelebbi napokban nagy eredményeket enged remélni.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcvarról:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A dunai hadsereg elérte Alexandria vidékét. Az átkelésnél, amelyet a beállott áradás különösen megnehezített, a Lu-

cich sorhajókapitány parancsnoksága alatt álló cs. és kir. Duna-flottillának és Gaugl vezérőrnagy osztrák-magyar utászosztágainak kiváló szerep jutott. Umlutenél, Svistovtól északra, repülőink lelőttek egy ellenséges Fahrmanngépet.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: A német lovaság gróf Schmettow altábornagy vezetése alatt az alsó Olttól keletre egy ellenséges lovasosztályt visszavetett.

Ramnicu-Valceát az Olt völgyében elfoglaltuk. Tovább keletre, ahol az ellenség még heves ellenállást fejt ki, csapataink közelednek Curtea de Argeshez.

Orosz századoknak újabb támadása a Békástól délnyugatra eső vidéken ismét eredménytelen volt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

József főherceg vezérezredes arcvonala: Batca Neagránál, a gyergyói hegységben orosz századok újból megtámadták állásainkat, de sikertelenül.

Az Olt völgyében elfoglaltuk Ramnicu-Valceát. A Curtea de Argesztől északra emelkedő magaslatokon a románok még makacs ellenállást fejtenek ki.

Az Olt felső folyásától keletre levő terepen a Schmettow altábornagy parancsnoksága alatt álló német lovaság visszavetett egy harcászáló román lovasosztályt és győzelmesen előrenyomul. Az Olttól keletre vezető utak menekülő jármű-ozlopokkal vannak tele, amelyeknek irányát felgyújtott helységek jelzik.

A Dunán átkelt haderőkkel érintkezésbe jutottunk.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A dobrudsi hadseregünk jobbszárnya ellen a tengerpart mentén ellenséges lövészek által megkísérelt előretörés, amelyet a tenger felől tüzeléssel támogattak, meghiúsult.

A Nyugat-Romániában véghezviendő további hadműveletekre kijelölt dunai hadseregnek átkelése Mackensen vezértábornagy szemelátára, tervszerűen megtörtént. Alexandria előtt állunk. A csapadékos időjárás következ-

tében tetemesen megáradt folyamokon való átkelés nehézségeinek a harcoló csapatok által való leküzdése alkalmával derék utászaink mellett kiválóan működtek közre a császári motoroscsónak-testületnek a Lucich sarhajókapitány parancsnoksága alatt álló cs. és kir. dunai flottillának részei és a Gaugl vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló osztrák-magyar utász-osztagok.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, november 26. A bolgár vezérkar jelentései november 26-án:

Román front: Dobrudzában az ellenség állásaink előtt elsáncolta magát.

Egységeink a német csapatokkal együtt elsőnek keltek át a Dunán Svistov mellett és harc után megszállták Zimnicea városát, a hol nagymennyiségű gabonát találtak. A Somovit mellett átkelt német egységek elfoglalták Islazut és Racovitát. — Turn-Severinnél csapataink egy része, amely a Duna jobbpartját védelmezte, átkelt a folyón és közreműködött a város bevételénél. Tüzérségünk a Duna jobbpartjáról szétszórt ellenséges osztagokat, amelyek Turnu-Severin környékén operáltak.

Mackensen jelentése Károly királynak a dunai átkelésről

Bécs, november 26. Mackensen vezértábornagy táviratát intézett Károly királyhoz, a melyben mélyes fájdalomnak adott kifejezést a világ uralkodói szeniorjának elhunytá felett. — Egyben hódolattal jelentette Károly királynak, hogy a rábizott csapatoknak, Károly király utászainak és Duna-flottillájának tetterős segítségével Svistovnál és Zimniceánál sikerült a Dunán való átkelés.

Károly király a következő választ küldte Mackensennek:

Mélyen megatottak gyászszal eltelt szavai, amiért szívből mondok köszönetet. — De nemcsak ezért, hanem a hódolatteljes jelentésért is, amely nagyon megörvendeztetett, mert azzal a jelentős híradással végződött, hogy a győzelmes vezetése alatt álló csapatok Isten segítségével átkeltek a Dunán. Amikor ezért jókívánságaimat fejezem ki Önnek, az Ön által vezényelt, harcokban kipróbált haderőknek legszívesebb üdvözlőmet fejezem ki.

KÁROLY.

Falkenhayn hadiparancsa

Falkenhayn hadseregénél, november 26. A román északi fronton harcoló csapatok főparancsnoka november 21-én a következő hadseregparancsot intézte csapataihoz:

„Mint ama fenséges napok után, amikor a ti hűségtek és vitézségtek, 9-ik hadseregbeli bajtársak, isten segítségével megszabadította Erdélyt az ellenségtől, ma is szükségét érzem annak, hogy köszönetet és elismerést mondjak nektek az azóta véghezvitt tetteitekért.

Határain, ahol a román kétségbeesett ellenállással igyekezett elhárítani benyomulásunkat, vereséget szenvedett: győzelmes oszlopaink mélyen benn állanak Oláhországban.

A télidőben járhatatlan hegyi akadályok leküzdhetetlenségébe vetette minden reményét, miután számbeli túlsúlya az erdélyi földön nem védte meg megérdemelt sorsától. Mindnyájan tudjuk azt is, hogy minden egyes katonának milyen önfeláldozó erőfeszítése és kötelességtudása, milyen céltudatos, soha meg nem ingó együttműködésére volt szükség, hogy a célt elérjük.

Heteket át jégge fagyott sziklákon, behavazott völgyekben, csaknem mindig fedél nélkül, gyakran melegítő tűz nélkül, nem ritkán napokon át elvágva minden összeköttetés-től, kellett küzdenetek, de senkisé maradt el, aki soron volt.

Ahol le kellett kötni az ellenséget, ott vasmarokkal tartottátok. Ahol szét kellett morzsolni, ott szétmorzsoljátok. Ahol meg kellett verni, ott szíven találtátok.

Jogos büszkeséggel tekinthettek vissza ezekre a teljesítményekre, vidám és nyugodt bizalommal tekinthettek a jövő feladatai elé, a haza javára.”

Falkenhayn,

gyalogsági tábornok, főparancsnok.

Az oláhok el akarták pusztítani a petroleum-forrásokat

Amsterdam, november 26. Az oláhok tárgyi-üi veresége után Bukarestben konferencia gyűlt össze Costinescu pénzügyminiszter elnöklésével, amelyben a petroleum-források sorsával foglalkoztak. A kormány azt javasolta, hogy rombolják szét az összes petroleum-forrásokat, hogy azoknak az ellenség ne vehesse hasznát. Ezzel szemben a szakmémőkök hevesen elleneztek e tervet és álláspontjukat azal okolták meg, hogy a források Románia legfontosabb javai s elpusztításukkal az ország gazdasági jövőjét semmisítenék meg. A konferencia végül úgy határozott, hogy elégséges lesz, ha csak a gépeket és az üzemeket pusztítják el és rombolják szét.

A harcok a moldvai fronton

Zürich, november 26. A Ruszkoje Slowo jelenti: Az ellenség nyomása az egész moldvai arcvonalon erősödik. Az ellenséges repülőök felderítései és a légitámadások néhány nap óta rendkívül fokozódtak.

Orosz haditudósítók a fronton

Stockholm, november 26. Az orosz határról jelentik: Az orosz lapok haditudósítói a román vezérkar meghívására a mind jobban üresedő fővárosból a frontra mentek. Lapjaikban most leírást közölnek a román hadseregben uralkodó szomorú állapotokról. A román katonáknak szakadatlanul nehéz hegyi harcokban kellett résztvenniük. A polgári lakosság mindenképen segít a katonáknak. — A hegyvidék minden lakója muniót és élelmiszereket visz az első sorokba. A harcok éjjel-nappal tartanak. Az ellenség támadó ereje állandóan növekszik.

A szász király Falkenhaynhoz

Drezda, november 26. Frigyes Ágost király e hó 21-én a következő táviratot intézte Falkenhayn tábornokhoz: „Csak ma lévén abban a helyzetben, hogy Északnyugat-Romániában kivívott sikerünk nagyságát és jelentőségét áttekintsem, legmelegebb szerencsekívánataimat fejezem ki Excellenciádnak, hősies hadseregeinek kiváló, a legnehezebb viszonyok között végbevitt teljesítményeiért. Isten segítsen bennünket tovább!”

A bukaresti orosz követ bukása

Stockholm, november 26. Poklewski-Koziell orosz követ összeveszett Bratianuval. A követ hosszabb szabadságot kapott. Hír szerint visszahívata küszöbön áll.

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Orosz osztagokat, amelyek Ozierki közelében a Styr felső folyásánál előrenyomultak, tüzelésünkkel elűztük.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A keleti tengerpart közelében, Smorgontól északra, valamint a Serwetsch- és a Szcara-arcvonalon az ellenséges tüzérési tüz fokozódott. Orosz osztagokat, amelyek közvetlenül a tenger mentén, Kraszyn vidékén és Ozierki mellett a felső Styr területén előrenyomultak, visszautítottuk.

LUDEENDORFF,
első főszállásmeister.

Miklós nagyherceg az európai fronton

A vezérkari főnök szabadságon

Basel, november 26. A Havas-ügyönyökség a következő orosz híradást közli:

Miklós nagyherceg letette a kaukázusi hadsereg főparancsnokságát, hogy egy fontos parancsnokságot vegyen át Európában. — A nagyherceg már meg is érkezett a cár főhadiszállására. A cár Alexejew tábornoknak egészségi okokból szükségessé vált szabadságot adott és helyettesítésével Gurkow tábornokot, a tartalék-hadsereg parancsnokát bizta meg.

Vita az angol alsóházban az orosz sereg harckésztségéről

Rotterdam, november 26. Az angol alsóházban Outhwaite arra hívta föl a figyelmet, hogy Northcliffe lord nemrég egy reggeli alkalmával, a nyilvánosság kizárásával tartott gyűlésen beszédet mondott, amelyben Haig tábornok közlései alapján teleplezte a hában álló angol csapatok erejét és ugyanakkor kijelentette, hogy a harcban álló orosz csapatok az angol erők felét teszik. Outhwaite szemérembe tartotta Northcliffenak, hogy ezzel leszólta az orosz hadsereg harckészségét. Northcliffe lord továbbá kijelentette, hogy az orosz kormány megakadályozta, hogy Konstantin királyra nyomást gyakoroljanak. — Northcliffe a cenzúra dacára részleteket közölt a pétervári munió-robbanásról.

Más képviselők, akik szintén ott voltak a reggelin, avita során kijelentették, hogy semmi olyat nem hallottak, ami a sajtóban is meg nem jelenhetett volna.

Lloyd George azt mondta, hogy Outhwaite nem hozott fel olyan bizonyítékokat, melyek őt arra indíthatnák, hogy eljárjon Northcliffe lord ellen. Személyesen semmit sem tud a dologról. — Lehetetlen, hogy Northcliffe az orosz hadsereg erejéről említést tehetett volna. Az orosz hadsereg harckészségének bírálata olyan ártalmas volna, hogy Northcliffe aligha vállalhatna magára ilyen felelősséget. A kormányra nézve közömbös lenne, hogy Northcliffe vagy egy munkás beszél ilyen dolgokról, ellenkezőleg: minél magasabb volna az illető személyiség, annál komolyabban járnának el ellene. Lloyd George végül áradozó szavakkal dicsérte az orosz hadseregnek különösen a háború elején tanúsított vitézségét.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: Nem volt különösebb esemény.

LUDEENDORFF,
első főszállásmeister.

A bolgár jelentés

Szófia, november 26. A bolgár vezérkar jelenti november 26-án:

Macedon front: Az ellenség ama kísérletét, hogy a Paralogótól keletre levő 1050-es magaslátot meghódítsa, megghiúsítottuk.

A többi fronton tüzerharc.

Venizelos hadat üzent Bulgáriának és Németországnak

Rotterdam, november 26. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből november 25-én:

Mint hogy az ideiglenes görög kormány megüzente a háborút Bulgáriának és Németországnak, Bulgáriával a hadállapot tényleg bekövetkezett, a szövetségesek szalonikí triumvirátusa Görögország tényleges kormányának tekinti az ideiglenes kormányt, amely Németországnak is hadat üzent, mert a németek meg torpedóztak olyan hajókat, amelyek nemzeti haderőket szállítottak.

Hága, november 26. Az Exchange Telegraph Companie jelenti:

Venizelos kormánya Bulgáriának hadat üzent.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A Karszt-fensíkon az ágyuharc időnkint valamivel élénkebb volt.

A karinthiai határterületen az ellenséges tüzérség egyes helységeket lőtt.

Egyik repülőrajunk a tolmazzo vasúti telepekre és barakokra bombákat dobott.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A belga-francia harctör

Berlin, november 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Ködös és esős időjárás mellett nem volt nagyobb harci tevékenység. Mecklenburgi gránátosok és lövészek és a bremeni gyalogezred Arrastól északkeletre bravúrosan véghezvitt járőrvállalkozásuk alkalmával az angol árkokból 26 foglyot szállítottak be. Beaumonttól északkeletre a badeni 185. számú gyalogezrednek osztagai 4 tiszttel, 157 főnyi legénységgel és 1 gépjeggyel tértek vissza az ellenséges állásból.

A trónörökös hadcsoportja: Az apremonti erdőben St. Miháltól keletre a francia gyalogság erős tüzéségi előkészítés után támadott. Visszavertük.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Angol jelentés a Downs elleni támadásról

Rotterdam, november 26. Londonból táviratozzák: Az angol admirálisok jelenté: 24-ére virradóra hat torpedóromboló közeledni igyekezett Downs északi végéhez. Egy őriáró naszádunk észrevette őket. — Az ellenség erre gyorsan mintegy 12 sortüzet adott le s azután haladéktalanul távozott. Egy gránát eltalálta a Dryftert. A legénységből senki sem sérült meg, csupán a hajó felső építménye rongálódott meg.

Ramsgate város közelében seholsem hullott le gránát.

A német esti jelentés

Berlin, november 26. A Wolff-ügynökség jelenté november 26-án este:

Bouchavesnestől délkeletre megghiusult ellenséges előretöréseken kívül a Sommenál nincs újsg.

Oláhországban tervszerűen előrehaladunk.

A dobrudsaí és a macedoniai fronton kedvező lefolyású harcok.

A temetés Bécsben, a Szent István-templomban november 30-án, csütörtökön délután lesz. A küldöttség tagjai, fekete díszmagyar hiányában, rendes fekete gyászruhában is megjelenhetnek. A temetés napján reggel 7 óra 55 perckor Budapestről, a nyugati pályaudvarról különvonat indul, melyen a törvényhatóságokint — főispánt is ideszámítva — két küldöttségi tag számára hely biztosítva van. Igazolójegyek a belügyminisztérium elnöki osztályánál, vagy a pályaudvaron átvehetők. A vonat Érsekújvár—Galánta—Pozsony állomásokon megállva, a csatlakozó küldöttségi tagokat felveszi. A vonaton étkezőkocsik lesz. A podgyász Bécsben a vasúti kocsikban hagyható. Az állomáson elegendő kocsikban külön villamoskocsik lesznek. A különvonat a temetés után délután indul vissza.

A koszoruk Burghauptmannschaft Wien, Hofburg cím alatt adandók fel. A menetben csak udvari méltóságok és családtagok vesznek részt. Huszárok részére hely nincs. Különben sem jelenhetnek meg ruhájukban.

Belügyminiszter.

A debreceni izr. hitközség gyászja

A debreceni izr. hitközség előjárósága vasárnap délelőtt rendkívüli ülésben adott kifejezést mélyeségű fájdalomnak és nagy gyászának I. Ferenc József ő felségének megrendítő elhunytá felett. Freund Jenő dr. alelnök és Krausz Vilmos főrabbi ékes szavakkal ecsetelték az elhunyt király magasztos érdemeit és a zsidósággal mindenkor éreztetett végtelen atyai jószágát. Ezek után elhatározta az előjáróság, hogy:

1. a miniszterelnök urat táviratilag felkéri, hogy a debreceni statusquo izr. hitközség királyhi közönségének ő felsége I. Ferenc József a magyar zsidók hálás emlékezetében örökké élő, dicsőséges uralkodónk elhunytá feletti mélyeségű fájdalomát és nagy gyászát, valamint az új király ő felsége iránti legmélyebb alattvalói hódolatát és törhetetlen hűségét a legmagasabb trón előtt tolmácsolja;

2. a temetés napján, e hó 30-án délelőtt 10 órakor a hitközség dísztermében gyászalközyülést, délután 3 órakor a Deák Ferenc-utcai templomban gyászistentiszteletet tart;

3. javaslatot tesz a közgyűlésnek a megdicsőült király nevét megörökítendő 5000 koronás iskolai alapítvány létesítésére, melynek kamataiból izr. elemi iskolai szegény tanulók — elsősorban a jelenlegi háboruban elesett zsidó katonák gyermekei — évről-évre kiruháztassanak.

HIREK

— **Signum laudis.** A király elrendelte, hogy Szinay István 2. honvédhuszárezredbeli századosnak a legfelsőbb dicsérő elismerés ujlág tudtul adassék.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam** holnap, hétfő esti 6 órai előadásán Milleker Rezső dr. egyetemi tanár folytatja „A politikai földrajz alapvonalai” című előadását. Értekezni fog ez alkalommal az állam életéről, az élet és a tala jviszonyáról, a klima és a reliefről, végül az állam növekedésének okairól és módjairól. A nagyérdemű előadásra fölhívjuk a közönség figyelmét.

— **Fehér ezredes katonái.** Az aradi lapok közlik, hogy az aradi 33-asok nemrégén megkapták a 2000-ik vitézségi érmet. A hír azért érdeklő különösen Debrecenre, mert a 33. gyalogezred vitéz ezredese, Fehér Imre, debreceni ember. Kiváló katona, lobogó magyar érzéssel, akit felsőbb parancsnoksága nagyra becsül és nagyra értékelt, tisztjei és legénysége pedig rajongással szeretnek. Diadalmas szerbiai offenzívánk alkalmával ő volt annak a szövetséges csapatnak a vezére, amely Kládovonál tavaly november 2-án először találkozott a szövetséges bolgár különítményekkel. Ekkor kapta a német vaskeresztet s a 3. osztályú vaskoronarendet. Levelében, amelyben Arad polgármesterével közli a két-

A trónváltozás

Előkészületek a temetésre — Vita a nádor-helyettesi tisztt betöltéséről

Mig egyrészt a nagy halott utolsó utjánál a szeretet és kegyelet jeleinek minél fényesebb megnyilatkozására, úgy másrészt az új király koronázására is nagy előkészületek folynak.

Külföldi fejedelmek képviselői a király temetésén

Madrid, november 26. Ferdinand infans, bajor herceg Bécsbe utazott, hogy Alfonz királyt képviselje a temetésén.

Stockholm, november 26. Gusztáv Adolf trónörökös holnap Stockholmból Bécsbe utazik, hogy részt vegyen I. Ferenc József király temetésén.

Hat hónapos udvari gyász a királyért

A hivatalos lap mai száma közli: „Néhai I. Ferenc József ő császári és apostoli királyi Felségéért az udvari gyász legfelső rendelethez csütörtöktől, 1916. november hó 30-tól kezdve hat hónapon keresztül a következő változtatással viselendő: Az első két hónapban, azaz 1916. évi november 30-ikától 1917. évi január 29-ig bezárólag a legmélyebb, a következő két hónapban, azaz január 30-tól március 29-ig bezárólag a mély és az utolsó két hónapban, azaz március hó 30-tól május hó 29-ig bezárólag a kisebb gyász.”

Ferenc József király és Károly király ezredei

A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Az 1. számú gyalogezred, az 1., 2., 3. és 4. számú tiroli császárvadász ezredek, a 11. számú dragonyosezred, az 1. számú huszárezred, a 4. számú dsidásezred, a 9. számú tábori tarackezred, a tiroli és vorarlbergi 14. számú hegyi tüzérezred és az 1. számú vartüzérezred örökidőig az „I. Ferenc József császár és király” nevét viseljük.

Ezen ezredeknel átveszem a második tulajdonos méltóságát.

A 19. számú gyalogezred a „Károly császár és király” Nevet viselje.

Kelt Bécsben, 1916. november hó 23-án.

KÁROLY s. k.

A miniszterelnök lesz a nádor-helyettes

Budapest, november 26. Ma este a Károlyipárt értekezletet tartott, amelyen Batthyány Tivadar gróf beszámolt a pártközi értekezletről. Tiltakozott az ellen, hogy Tisza István gróf miniszterelnök akarja a nádor-helyettesi tisztt betölteni. Kijelentette, hogy a Károlyipártnak követelnie kell a hűlevél újból való megszövegezését. Javasolja, hogy intézzenek a királyhoz feliratot, amelyben az önálló magyar hadsereget, az önálló magyar nemzeti bankot, a külön önálló vámtarületet és általános választói jogot követeljenek.

Holló Lajos azt indítványozta és ezt az értekezlet el is fogadta, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy Tisza István gróf miniszterelnök helyettesítse a nádort.

Az Apponyi-párt szintén értekezletet tartott, amelyen Apponyi is állást foglalt az ellen, hogy a miniszterelnök helyettesítse a nádort.

Budapest, november 26. A munkapárti körben ma igen számos képviselő jelent meg, akik közt beszéd tárgya volt, hogy József főherceg egyes képviselők által tett amaz ajánlatra, hogy vállalja ő el a nádorhelyettesi tisztt, nem reflektál s azt válaszolta, hogy bár megköszöni egyes képviselők e szíves figyelmét, amely reá nézve megtisztelő, a tisztt nem vállalja.

Beavatott körökben különben tudják, hogy Tisza István gróf miniszterelnök amaz elhatározásához, hogy a nádor-helyettesi tisztt neki kell betöltenie, ragaszkodik.

A vidéki küldöttségek utazása a temetésre

A küldöttségeknek a temetésre való utazása és a koszorúknak a ravatalhoz juttatása tárgyában a belügyminiszter ma a következő távirati rendeletet küldte Domahidy Elemér főispánhoz:

Főispán Urnak
Debrecen.

November 22-én 36,923. sz. alatti intézkedésem kapcsán értesitem Méltóságodat, hogy a törvényhatóság részvéte és hódolatnyilvánítása ugyanazon kögyűlésen nyerhet kifejezést és a kormány útján terjeszthető fel.

ezredik kitüntetés elnyerését, magyar hősi bizakodással így ír: „Bizzunk a magyarok Istenében, hogy jövőre is meg fog bennünket segíteni, diadalmaskodni fogunk összes ellenségeink felett”. Később az orosz harctéren küzdött csapataival. Három hónap előtt, augusztusban, néhány napig Debrecenben volt, ahol rövid szabadsága idejét töltötte.

— **Széniori beiktatás.** A debreceni kollégium ősi szokás szerint e hó 25-én, szombaton délelőtt 10 órakor iktatta be az 1916-17. iskolai évre megválasztott széniorát, Ferenczy Károly végzett hittanhallgatót hivatalába. Az ünnepélyes aktus a kántus hangulatos énekével kezdődött, amely után Lencz Géza dr. kollégiumi igazgató felhívására Ferenczy Károly megtartotta magvas székfoglaló értekezését, amelynek tárgya annak a kérdésnek ügyes megoldása volt: vajjon van-e szüksége a teológiának a filozófiára? Az értekezés elhangzása után a szénior letette az esküt és Lencz Géza dr. kollégiumi igazgató tartalmas, buzdító beszédet intézett hozzá, mint az ifjúság széniorához. — Ezt követően Ferenczy Károly hálásan megköszönve tanárainak s az ősi kollégiumnak sokszorosos tapasztalt jóságát, munkára elkötelezéssel serkentette diák-társait a háboru után bekövetkezendő jobb jövő elkészítésére. Az ünnepség, amelyen Baltazár Dezső dr. püspök, több egyetemi tanár és a kollégium tagozatának igazgatói és tanárai is jelen voltak, a kántus szép énekével ért véget.

— **Elismerés a hadikölcsönért.** A pénzügyminiszter Szántó Sámuel drnak, a Debreceni Kölcsönös Segélyező Egylet igazgatójának a hadikölcsönök sikerének előmozdítása körül szerzett érdemeiért elismerő oklevelet állított ki.

— **Egy hazafias színigazgató.** Faragó Ödön, a kassai Nemzeti Színház lelkes igazgatója, a színház december 2-iki előadásának egész tiszta jövedelmét felajánlotta a Hadsegélyező Hivatal és a Vörös Kereszt együttes karácsonyi akciója javára. A hazafias példa remélhetőleg követőkre fog találni.

— **A képzőművészet és a háború.** A csatamezők romboló erejű tombolása, a hősiesség és a hadiromantika, népek és családok szörnyű és mégis főséges végzete, — mindeme tényezők természetesen hatalmas ösztönző erőt jelentenek a teremtő művészekre nézve. S valóban egész sereg kiváló művész azon fáradozik, hogy ecsetje és palettája segítségével megörökítse a népek gigantikus csatáinak részleteit és a rája gyakorolt benyomásokat. Ez idő szerint egy vállalat indult meg azzal a törekvéssel, hogy e festőművészek egy jelentős csoportjának műveit a nagyközönség számára is hozzáférhetővé tegye. A hadügyminisztérium serkentésére és vezetése alatt ugyanis megalakult az „Ausztia-Magyarország hadereje a világháboruban”, „Háborus képek hivatalos kiadása”, mely ismert festők eredeti művei után művészi sokszorosításokat hozsát ki. A képeket a leginkább bevált műipari eljárás alapján a Katonai Földrajzi Intézet és más nyomdák állítják elő s a lehetőség szerint népszerű árban (2—5 K) kerülnek forgalomba, hogy ilyen módon ki-ki hozzájuthasson egy valóban érdemes szobadishez. Mint értesülünk nevesebb könyvkereskedések katalógusában a monarchia egész területén láthatók ezek a művészi lapok, de kaphatók a képek kiadásának bécsi szállító- és fizető helyén is. (Wien, III. Paracelsusgasse 9.) A képek közül a következőket említjük meg: „Előnyomulás Przemysl felé”: erőteljes és merész rajza ez a magyar mesternek, Vadasznak, hol a zuhogó esőben gyalogság és trén ázik az utatlan galicjai uton. A királynak Wessmann Alfréd-től, s Hötendorfi Conrád báró vezérezredesnek Eckhardt-tól való portréje eredeti fölfogásukkal és nagyszerű kivitelükkel igen kaposok lesznek. Löffler Bertold, a modern iskola egyik képviselője színekben kifejező, sajátosan ábrázolt „Fogoly komitácsi”-kal áll elő. Épenoly hatásos és reális Hayd K.-nak a „Népfölkelők a fedezékben”, mint Wessmann Alfrédnek „Honvédcsapat Lubartov felé menetel” c. képe. Történelmileg érdekesen, mozgalmas eleven-séggel és természetüen tárul elénk Tuszin-

skinek egy akvarellje ezzel a címmel: „A Scharfschütze torpedóromboló a Porto Corsini csatornában Ancona mellett 1915-ben”. A többi képnél is történelmi hűség és művészi követelmény egyesült, úgy, hogy e sokszorosítások nagy előnyére messzire emelkednek a szokásos fantasztikus háborus festményeknek. Ezt az álláspontot látjuk képviselve Zwikle A.-nál „Ágyuállítás a tiroli Alpesekekben”, Krüis F.-nél „Táborikonyha Szkutariiban” s más művészi képeknél. Mint velünk közlik, az „Ausztia-Magyarország hadereje a világháboruban Háborus képek hivatalos kiadása”-ban folytatólagosan tovább jelennek meg ezek a képek s a már említett hozzáférhető egész sereg új és jelentős festőt sikerült megnyerni, minők Roux Oswald, Stasser Lőránt, Basel Alfréd, Rathang Sándor, Konopa, Hausmann, Poock Sándor, Stella és Pochwalski, kiknek művészi értéke előre biztosít minden sikerrel. A „Háborus képek hivatalos kiadása” tehát ezen a módon egy általánosságban kömven hozzáférhető művészi arcképsorozatot teremt meg, amelyek révén mindenki szívesen látott és értékes világháborus emlékekhez juthat.

— **Kiárusítom régi levélpapir-raktáramat** igen olcsó árban. Antalffy könyvkereskedése, Szent Anna-utca.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyező Hivatal átvételéi különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.

Támogassuk a Hadsegélyező Hivatalt!

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat ujdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

Tüzifa eladás.

A Nyulastól jobbra levő dr. Szabó Arthur-féle tanyán, új osztásban 300 öl

hasáb és dorong tüzifa

van eladó. Ugy ölenként, mint egy tételben. — A jövő héttől egész héten ott a helyszínen lehet értekezni a tulajdonossal. — Ugyanott **szálfák is kaphatók.**

Távolság a Salvator-kórházától kb. 4 kilométer.

Rosenfeld Tóbiás Kaba. Telefon 8.

Felhívás.

Felhivatnak mindazon fogolytató gazdák, akik a kitűzött időben foglyakat behozni akadályozva voltak és akik a posta vagy a rendőrség útján nekik küldött idézést nem kapták meg, hogy **összes foglyaikat f. hó 26-tól kezdve f. hó 30-ig (mindenkor reggel 8—12, vagy 2—5-ig) a városi munkabizottság Bethlen-utca 3. sz. a helyiségébe hozzák be,** annál is inkább, mert amelyik munkaadó a felhívásnak eleget nem tesz, attól a foglyok egyszer s mindenkorra be lesznek vonva és ezenkívül a m. kir. miniszterelnökségnek 4207/1915. számú rendelete értelmében (2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető bírsággal) meg lesznek büntetve.

Debrecen szab. kir. város gazdasági munkabizottságához beosztott tiszt.

Apró hirdetések

Képzőművészek egyetemesi beiktatása az országban. Minden további szó nélkül. A felütés egy óra után lezárult hirdetések díja szavankénti szócikk.

Haszonbérbe
kiadó a Monostorpályi határában az állomástól 1 1/2 kilométerre 500 hold jó homok szántóföld 5 holdastól. 50-ig parcellákban is. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. sz.

Zálogadulát.
törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbázis 3.

Lakatosok
állandó munkára felvételnek a Vasbutorgyárba.

Kifutó leány

12—14 éves havi fizetéssel felvétetik a Kádó-hivatalba, Piac-utca 49. I. em.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakra is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Borbélysegéd
felvétetik Möldnernél, Kossuth-utca.

Ócska ólmit
bármily kis vagy nagy mennyiségben veszünk kiadóhivatal.

A régi árban kaphatók fűzők, haskótok, egyenestartók nagy választékban Goldstein Karolina mellfűző műtermében Miklós-u. 5. sz. Tisztítószerek és javítások pontosan készülnek.

Vaságyakat, sodrony-ágybetéteket

és mindennemű

kórházi és intézeti vasbutorcikket

állandóan gyárt a

Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

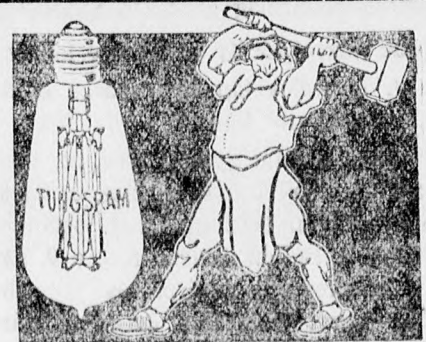
Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, veszek bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvételt, darabját 20 fillérért, ugyszintén használt palackdugó kilogrammját 4 koronáért. **Veszek új dugót is,** de csak minta beküldése esetén

ROBIGSEK ADOLF
parafadugógyár

Budapest, Nefelejts-utca 15.

A Tungram lámpa

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartalmú. A minőségért a gyár szavatol. Kérje mindenütt a „TUNGSRAM” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az **Egyesült Izzólámpa és Villamosági Részvény Társaság, Ujpest 4.** Hazai gyártmány.